

Rain, Rain, Go Away: When Tefillah Meets Modern Meteorology

1. Gemara Taanit 2a

MISHNA: From when does one begin to mention the might of the rains?

Rabbi Eliezer says: from the first Festival day of the festival of Sukkot.

Rabbi Yehoshua says: From the last Festival day of the festival of Sukkot.

Rabbi Yehoshua said to Rabbi Eliezer: Since rain is nothing other than a sign of a curse during the festival of *Sukkot*, as rainfall forces Jews to leave their *sukkot*, why should one mention the might of rain during this period?

Rabbi Eliezer said to him: I too did not say that it is proper to request rain at this time, but it is proper only to mention the phrase: He makes the wind blow and rain fall, in its due time.

Rabbi Yehoshua said to him: If so, i.e., if reciting the phrase does not constitute a request for rain, one should always mention rain, even in the summer.

משנה. מאימתי מזכירין גבורות גשמים?

רבי אליעזר אומר: מיום טוב הראשון של חג.

רבי יהושע אומר: מיום טוב האחרון של חג.

אמר לו רבי יהושע: הואיל ואין הגשמים אלא סימן קללה בחג, למה הוא מזכיר?

אמר לו רבי אליעזר: אף אני לא אמרתי לשאול, אלא להזכיר משיב הרוח ומוריד הגשם בעונתו.

אמר לו: אם כן לעולם יהא מזכיר!

2. Gemara Taanit 10a

MISHNAH: On the third of Marḥeshvan one starts to request rain in the Amidah.

Rabban Gamliel says: On the seventh of Marḥeshvan, which is fifteen days after Sukkot, so that the last of the Jews who traveled to Jerusalem on foot for the Festival, can reach the Euphrates River.

GEMARA: Rabbi Elazar said: The halakha is in accordance with Rabban Gamliel.

It is taught in a baraita that Ḥananya says: And in the Diaspora one does not begin to request rain until sixty days into the season, i.e., sixty days after the autumnal equinox.

Rav Huna bar Ḥiyya said that Shmuel said: The halakha is in accordance with the opinion of Ḥananya.

משנה. בג' במרחשון שואלין את הגשמים

רבן גמליאל אומר

בשבעה בו ט"ו יום אחר החג כדי שיגיע אחרון שבישראל לנהר פרת.

גמרא. א"ר אלעזר הלכה כרבן גמליאל

תניא חנניה אומר

ובגולה עד ששים בתקופה

אמר רב הונא בר חייא אמר שמואל הלכה כחנניה

3. Gemara Taanit 14b

The inhabitants of Nineveh sent a question to Rabbi Yehuda HaNasi:

People such as us, who require rain even during the season of Tammuz, and who live in areas where rain falls all year round, what should we do when there is a drought during the summer?

Are we likened to individuals or are we likened to a community?

- Are we likened to individuals and therefore we pray for rain in Shomea Tefillah,
- Or are we likened to a community and we pray for rain in Birkat HaShanim?

He sent his answer to them: You are likened to individuals and therefore you pray for rain in the blessing: Shomea Tefillah.

שלחו ליה בני נינוה לרבי:

כגון אנן דאפילו בתקופת תמוז בעינן מיטרא היכי נעביד - כיחידים דמינן או כרבים דמינן? כיחידים דמינן ובשומע תפלה, או כרבים דמינן ובברכת השנים?

שלח להו

כיחידים דמיתו ובשומע תפלה

4. Rambam Commentary on the Mishnah, Taanit 1:3

עד אימתי שואלין את הגשמים ר' יהודה אומר עד שיעבור כו'. בשלשה במרחשון שואלין את הגשמים כו' - ...וכל זה בארץ ישראל ובארצות הדומות לה. ...אבל בשאר ארצות השאלה בזמן שהמטר טוב והגון באותו המקום ונתן אותו הזמן כאילו הוא שבעה במרחשון... כי יש ארצות לא יתחילו בהם הגשמים אלא מניסן. וארצות שיש בהם במרחשון הקיץ והגשמים אינם להם טובים אלא ממיתין ומאבדין והיאך ישאלו אנשי זה המקום גשם במרחשון הלא זה מן השקר והאולת וכל זה דבר אמיתי וגלוי.

Until when do we request rain? R' Yehuda said: "Until [Pesach] has passed." etc. On the 3rd of Marcheshvan, we ask for rain, etc... All of this applies to the Land of Israel and lands similar to it... However, in other lands, the request [of rain is recited] when rain is good and appropriate in that place, and that time is given as though it is the 7th of Marcheshvan... This is because there are lands where rains only begin in Nissan and lands where Marcheshvan is during the summer, such that rain during that time is not good, but kills and destroys. How can people in such a place request rain in Marcheshvan? Is this not falsehood and foolishness? All of this is a true and obvious matter.

5. Rambam Mishneh Torah, Hilchot Tefillah 2:17

מקומות שהן צריכין לגשמים בימות החמה כגון איי הים הרחוקים שואלין את הגשמים בעת שהן צריכין להן בשומע תפלה.

In places that require rain in the summer months, such as the distant islands, they petition for rains when they need them, in [the blessing of] Shomea Tefillah.

6. Responsa of Rosh, Klal 4:10 (1250-1327, Spain)

6a. Resolution of Rambam

והמדקדק בדבריו ימצאם מכוונים, כי בפ"י המשנה כתב **ארצות** לפי שיש חלוק בין ארץ ישראל לבבל לענין שאלה והזכרה מזה נלמוד שאין נקראין רבים אלא ארץ אחת ואותם אומרים בזמן הצריך להם שאלה בברכת השנים.

אבל בחבורו כתב **ומקומות** שהם צריכין גשמים בימות החמה כגון איי הים ואינם נקראים ארץ בפני עצמן הילכך כיחידים דמו ואומרים בשומע תפלה. והרי הוכחת.

A careful reader of his words will find them deliberate, for in his commentary on Mishnah he wrote "**lands**", for there is a difference between the Land of Israel and Babylonia regarding the prayer for and mentioning [of rain]. From this, we learn that a "community" is only an entire land, and they request rain in *Birkat Ha-Shanim* (in the Amidah) at the time that is needed for them.

However, in his composition (the Mishneh Torah), he wrote "**places** that require rain in the summer, such as distant islands," which are not called "lands" in and of themselves. Therefore, they are considered like individuals, and request rain in *Shomei'a Tefillah*.

6b. The Rosh in Germany

מכבר ימים רבים באשכנז נתרעמתי על שני דברים שראיתי שנוהגים בימים הללו...

האחד שאינן שואלים הגשמים כתיקון...

דבבל שוכנת על מים רבים ולא היו צריכין גשמים עד ס' לתקופה, או היה זמן הזרע מאוחר בבבל. אבל בארץ אשכנז שזמן הזרע הוא מחצי תשרי ואילך הדבר ידוע שאם לא ירדו גשמים מיד אחר הזרע שהוא מתקלקל שהעופות והעכברים יאכלוהו כלו למה לא נעשה כבני ארץ ישראל ששואלין הגשמים במרחשון כרבן גמליאל...

והמנהג השני שנוהגין לפסוק מלשאול ולהזכיר ביום טוב הראשון של פסח, והדבר ידוע שבאשכנז עיקר קיום התבואה היא על ידי הגשמים שבין פסח לעצרת.

For many years in Germany, I have complained about two things that I have seen practiced during these days...

First, that they do not request rain properly... In Babylonia, they dwelt on great waters, and didn't require rain until 60 days into the season, or the time of planting was later in Babylonia. However, in Germany, where the time of planting is from mid-Tishrei and onwards, it is known that if rains don't fall immediately after planting, the seeds will be destroyed, because the birds and mice will completely consume them. So why should we not do as the inhabitants of the Land of Israel, who request rain in Marcheshvan, as Rabban Gamliel taught...

The second practice is that they stop requesting rain on the first day of Pesach, when it is well known that in Germany, the produce is primarily from the rains that fall between Pesach and Shavuot.

6b. The Rosh in Provence

כשיצאתי מאשכנז ועברתי דרך פרובינצא שמעתי במונפישליר שהיו מזכירים הגשמים ב' במרחשון וישר מאוד בעיני.

ואמרתי לחכמי מונפישליר תרצתם לי קושיא אחת, ולענין הפסקה מה אתם עושין, ואמרו שעושין כמשנה מיום טוב הראשון של פסח פוסקים, אמרתי להם שמא אינכם צריכים מטר בין פסח לעצרת, אמרו לי שהרבה הם צריכים ואי אפשר לתבואה להתקיים בלא מטר.

ואמרתי להם כל דברי כאשר הם כתובים למעלה וישרו מאד בעיניהם. אלא שאמרו מה שאנו שואלין בשבעה במרחשון כך הנהיגו חכמים הראשונים. ועל הפסקה לא נוכל לעשות דבר בשנוי מנהג אם לא שיתקבצו חכמי הארץ, ויצאתי משם ולא ידעתי מה הסכימו לעשות.

When I departed Ashkenaz and passed through Provence, I heard that in Montpellier, they mention rain on the 7th of Marcheshvan, which was right in my eyes.

I told the sages of Montpellier that they have answered one of my questions, and inquired as to when they stop requesting rain. They told me that they follow the Mishna and stop on the first day of Pesach. I asked, "do you not need rain between Pesach and Shavuot?" They responded, "we need it very much, and the produce will not survive without rain."

I told them about my arguments (which I have written above) and they were right in their eyes. But they said that their practice of requesting rain from the 7th of Marcheshvan was based on the practice of earlier sages, and regarding the end of the time, they could not endorse a change to the practice without gathering the sages of the land. I departed from there and never found out what they agreed to do.

6b. The Rosh in Spain

ויהי בשנת חמשת אלפים ושבעים ושלש לבריאת עולם נעצרו הגשמים ולא המטיר כל החורף אלא מעט מזעיר ויקראו צום להתחנן לה' לתת מטר על פני האדמה...

...ואדוני אבי הרא"ש היה יושב על פתח ביתו... ויאמר עתה היה טוב לעורר הדבר אשר מעולם תמהתי עליו למה לא יזכירו וישאלו הגשם עד שבועות... וישלחו לחזן הכנסת להזכיר למחר הגשם.

...והנה רעש מקצת החכמים אשר לא היה הדבר בעצתם ויוציאו קול לאמר שלא היה ראוי להזכירו שסימן קללה הוא.

In the year 5073 from the creation of the world, the rains stopped, and it did not rain all winter except for a little bit. They declared a fast, to plead with G-d to give rain upon the ground... my master and father, Rabbeinu Asher, was sitting by the door to the house... He said: "Now is a good time to raise something that I have always wondered about: Why not invoke and petition for rain until Shavuot?" ... They sent to the chazan to mention rain

the next day."... Some of the rabbis there were not included in the decision, and they called out to say that it was not appropriate to recite, since it is a sign of curse.

7. Brazil - Torat Chaim, Responsa 3:3 (17th century Greece)

כלל הדברים שנראה שבאותו מקום הנזכר בשאלה אין להם להזכיר ולשאול גשם בברכת השנים בכל השנה מטעמא דכתיבנא, אלא אם יצטרכו גשמים בימות החמה מפסח ואילך ישאלו בשומע תפלה. הנלע"ד הצעיר חיים שבתי

The essence of the matter is this: It appears that in the place mentioned in the question, they should not mention or request rain in *Birkat Ha-Shanim* throughout the year, for the reason that I mentioned. Rather, if they need rain in the summer, from Pesach onwards, they should request it in *Shomei'a Tefillah*.

8. Southern Hemisphere - Responsa Shevet HaLevi 9:148 (20-21st century Israel)

האיך יעלה על הדעת, שיקום בר ישראל לעמוד בתפילה לפניו יתברך, ויזכיר וישאל ממנו ממש על הפך העונות והטבע אשר קבע וחקק הוא לחצי עולמו זה... סוף דבר הכל נשמע, דלפי כל המבואר פשוט, דתושבי אוסטרליה וארגנטינה וברזיל וכיו"ב היושבים בדרום כדור הארץ, כל שהחורף והקיץ מתחלף אצלם ממש משאר כל העולם, ויש אצלם הבדל ניכר כאמור בין ימות הקיץ והחורף, פשיטא דחייבים להזכיר ולשאול על הגשמים, דוקא בחורף שלהם, דהיינו בין ניסן לתשרי, ובקיץ שלהם, דהיינו בין תשרי לניסן יפסיקו, וכל המשנה מזה, ה"ז כמשנה ממטבע שטבעו חכמים בתפילה, ולא יצא יד"ח...

How could it be possible that a Jew would get up to pray before God and mention and request things that are diametrically opposite to the seasons and the nature that God established for this half of the world?...At the end of the day, it is obvious that the residents of Australia and Argentina and Brazil and all others in the southern hemisphere—where summer and winter are opposite the rest of the world and where they have a clear distinction between summer and winter—they must mention and request rain during their winter, between Nisan and Tishrei, and during their summer, between Tishrei and Nisan, they should stop. And anyone who deviates from this is in the category of those who depart from the form of prayer prescribed by our Sages and has not fulfilled his obligation...

9. Rabbi Immanuel Jakobovits, "Survey of Recent Halakhic Periodical Literature",

Tradition 7, no. 1

According to this view, therefore, the enactment is mainly of a symbolic character, unrelated to the variations of climate and agricultural needs in particular localities...

Once we assume, then, that the public prayer for rain is a mainly symbolic token in which all Jews are to join together at only two alternative times (for those inside and outside the Holy Land), it follows that even those living in the Southern hemisphere, where the seasons are reversed, should unite with their fellow-Jews elsewhere in the prayer for rain.